

Διδαχὴ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
Δελφών & Μιαούλη | Τ.2310 828 989 | www.inmetamorfoseos.gr

ΕΤΟΣ 2^ο | 10 ΙΟΥΛΙΟΥ 2022 | Αρ. Φύλλου 80

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ

Σχόλια στο Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: *Ματ* 8:5-13

Αν στην ενότητα των κεφαλαίων 4 - 7 του **Κατά Ματθαίου Εὐαγγελίου** ο Ιησούς εξαγγέλλει δημόσια τον ερχομό της Βασιλείας του Θεού, και στην περίφημη “Επί του όρους ομιλία” του (5 -7) συνοψίζει τις βασικές αρχές της Βασιλείας, στην ενότητα των κεφαλαίων 8 - 10 που ακολουθεί ο ευαγγελιστής παραθέτει 9 ιστορίες θαυμάτων του Χριστού μέσα από τις οποίες καταδεικνύονται οι δυνατότητες που ανοίγονται στο πλαίσιο της Βασιλείας του Θεού για να απαλλαγεί ο κόσμος από το κακό που τον καταδυναστεύει.

Το ευαγγελικό ανάγνωσμα της τέταρτης Κυριακής της περιόδου κατά την οποία στη θεία λειτουργία διαβάζονται περικοπές από το **Κατά Ματθαίον Εὐαγγέλιον** αναφέρεται στη θεραπεία του δούλου ενός Ρωμαίου αξιωματούχου. Σύμφωνα με το κείμενο, εισερχόμενος ο Ιησούς στην Καπερναούμ συναντάει κάποιον εκατόνταρχο, ο οποίος τον παρακαλεί να θεραπεύσει τον παράλυτο δούλο του. Ο Χριστός προθυμοποιείται να επισκεφτεί το σπίτι του εκατόνταρχου, αλλά εκείνος τον αποτρέπει με το επιχείρημα ότι δεν είναι άξιος να τον δεχτεί στο σπίτι του. Γνωρίζοντας όμως ως αξιωματικός ο ίδιος ότι όταν δίνει μια εντολή οι στρατιώτες του

την εκτελούν, παρακαλεί τον Ιησού να θεραπεύσει τον δούλο του μόνον με τον λόγο του. Η αντίδραση του εκατόνταρχου εντυπωσιάζει τον Χριστό, ο οποίος διαβεβαιώνει το πλήθος που τον ακολουθούσε **“πως τόση πίστη ούτε ανάμεσα στους Ισραηλίτες δεν βρήκα. Και σας λέω πως θα ῥθουν πολλοί από ανατολή και δύση και θα καθίσουν μαζί με τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ στο τραπέζι της βασιλείας των ουρανών, ενώ οι κληρονόμοι της βασιλείας θα πεταχτούν έξω στο σκοτάδι εκεί θα κλαίνε, και θα τρίζουν τα δόντια τους”** (8:10-12).

Η παραπάνω δήλωση του Ιησού θίγει ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο θέμα, καθώς η θρησκευτική ένταξη κάποιου σε μία κοινότητα, ακόμη και όταν είναι συνειδητή, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι αυτός ενστερνίζεται πλήρως τις βασικές αρχές πάνω στις οποίες εδράζεται η συγκρότηση της συγκεκριμένης κοινότητας. Τα λόγια του αγίου Ιγνατίου Αντιοχείας, που μαρτύρησε στη Ρώμη το 108 μ.Χ., είναι στην προκειμένη περίπτωση χαρακτηριστικά: **“Δεν θέλω απλώς να ονομάζομαι χριστιανός, αλλά στην πραγματικότητα να είμαι. Ναι, αν αποδειχθώ ότι είμαι, τότε μπορώ να έχω το όνομα”**. Η επιλογή να είναι κανείς Χριστιανός δεν είναι απλώς ένας αυτοπροσδιορισμός αλλά η αποδοχή ενός συγκεκριμένου τρόπου ζωής. Σημαίνει ότι εναποθέτει κανείς όλη του την εμπιστοσύνη στον Θεό, υποτάσσοντας το δικό του θέλημα στο θέλημα του Θεού, ότι απαρνείται εαυτόν και αίρει τον σταυρό του. Το θέμα όμως, εκτός από ευαίσθητο, είναι και επίκαιρο, καθώς, όπως είναι γνωστό, η Εκκλησία στην Ελλάδα εκφράζει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο πολιτισμικά το σύνολο σχεδόν του ελληνικού λαού, πιστών και απίστων. Έχει συμπληρωθεί μόλις ένας αιώνας από τότε που η μοναδική διαφορά μεταξύ Έλληνα και Τούρκου ήταν ότι ο πρώτος ήταν χριστιανός και ο δεύτερος μουσουλμάνος, ή, ακόμη πιο χαρακτηριστικά, από τότε που στην Μακεδονία η μοναδική διαφορά μεταξύ Βούλγαρου και Έλληνα ήταν ότι ο πρώτος ανήκε στην Εξαρχική Εκκλησία και ο δεύτερος στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Και είναι προφανές ότι μέσα σε αυτό το πλαίσιο εύκολα μπορεί η Ορθοδοξία από ομολογία πίστης και φορέας πολιτισμού να διολισθήσει σε ιδεολογία και να καταστεί πολιτικό σύνθημα.

Αυτόν ακριβώς τον κίνδυνο επισημαίνει ο Ιησούς, απευθυνόμενος στους συμπατριώτες του με αφορμή την αντίδραση του εκατόνταρχου. Ο εκατόνταρχος είναι αξιωματικός του στρατού κατοχής της Παλαιστίνης και μπο-

ρεί βέβαια να δείχνει σεβασμό προς την πίστη των Ιουδαίων, παραμένει όμως ξένος και εχθρός. Παρ' όλα αυτά εκδηλώνει μια ισχυρή πίστη προς τον Χριστό. Ο ευαγγελιστής δεν παρέχει κάποια πληροφορία για το περιεχόμενο αυτής της πίστης. Πιθανότατα ο εκατόνταρχος να είχε ακούσει για τις θεραπευτικές ικανότητες του Ιησού και ζητά από αυτόν κάτι που δεν μπορούσε να του εξασφαλίσει κανείς άλλος: τη θεραπεία του δούλου του. Μέσα όμως από τον διάλογό του με το Ιησού προκύπτει ότι δεν πρόκειται απλώς για κάποιον απελπισμένο που αναζητά μια "σανίδα σωτηρίας", αλλά για έναν άνθρωπο, ο οποίος έχει συναίσθηση της δικής του απόστασης από τον Θεό και ταυτόχρονα βλέπει τον Ιησού, έστω και ασαφώς και χωρίς δυνατότητα ασφαλούς θεολογικής τεκμηρίωσης, ως έναν άνθρωπο του Θεού. Δεν βλέπει, δηλαδή, στο πρόσωπο του Ιησού απλώς έναν άνθρωπο που διαθέτει κάποιες ειδικές δυνάμεις, αλλά πιστεύει πως πρόκειται για έναν άνθρωπο που βρίσκεται σε κάποια σχέση με τον Θεό. Αυτήν την πίστη εκθειάζει ο Ιησούς προς τους συμπατριώτες του και από αυτήν παίρνει αφορμή για να διασαφηνίσει τις προϋποθέσεις εισόδου στη Βασιλεία του Θεού.

Με τον λόγο του ο Χριστός διαλύει τις ψευδαισθήσεις των ακροατών του που γεννιούνται από την εσφαλμένη κατανόηση της σχέσης τους με τον Θεό. Κοινό στοιχείο όλων των θεολογικών τάσεων της εποχής του Χριστού μεταξύ των Ισραηλιτών ήταν η πεποίθησή τους ότι ως γνήσια τέκνα του Αβραάμ είχαν εξασφαλισμένη τη σωτηρία τους. Αυτός είναι ο λόγος που ο βαπτιστής Ιωάννης προειδοποιεί με αγανάκτηση τους εκπροσώπους αυτών των τάσεων: "Μην αυταπατάστε λέγοντας, "Εμείς καταγόμαστε από τον Αβραάμ". Να είστε βέβαιοι πως ο Θεός, ακόμη κι απ' αυτές εδώ τις πέτρες μπορεί να κάνει απογόνους του Αβραάμ" (Ματ 3:9· πρβλ Λου 3:8) και το ίδιο ακριβώς τονίζει και ο απόστολος Παύλος, επισημαίνοντας πως: **"δεν ταυτίζεται ο αληθινός Ισραήλ μ' όλους όσοι κατάγονται από τον Ισραήλ, ούτε είναι αληθινά παιδιά του Αβραάμ όλοι όσοι κατάγονται από τον Αβραάμ"** (Ρωμ 9:6-7). Αυτό σημαίνει ότι ούτε η βιολογική καταγωγή ούτε η ένταξη σε κάποια θρησκευτική κοινότητα αποτελούν προϋποθέσεις εισόδου στη Βασιλεία του Θεού.

Τα λόγια του Ιησού **"οι κληρονόμοι της βασιλείας θα πεταχτούν έξω στο σκοτάδι"**, όσο τρομακτικά και να ακούγονται, αφορούν πλέον τους σύγχρο-

νους χριστιανούς. Δυστυχώς δεν είναι λίγοι οι χριστιανοί που αντιμετωπίζουν ανθρώπους άλλων πολιτισμικών παραδόσεων αυτάρεσκα και υπεροπτικά, καθώς είναι βέβαιοι ότι οι ίδιοι κατέχουν την αληθινή και ορθή πίστη. Δυστυχώς δεν είναι λίγοι οι χριστιανοί που κρίνουν, συχνά με αλαζονεία, συνανθρώπους τους για τον τρόπο που ζουν, για τον τρόπο που ντύνονται και γενικά για κάθε τι που τους διαφοροποιεί από τον δικό τους τρόπο ζωής και σκέψης. Η συνάντηση του Ιησού με τον εκατόνταρχο αποδεικνύει πόσο σοβαρά εννοούσε ο Χριστός τη δήλωση με την οποία κλείνει η προηγούμενη ενότητα:

“Στη βασιλεία του Θεού δεν θα μπει όποιος μου λέει “Κύριε, Κύριε”, αλλά όποιος κάνει το θέλημα του ουράνιου Πατέρα μου. Την ημέρα της κρίσεως πολλοί θα μου πουν: “Κύριε, Κύριε, δεν προφητέψαμε στο όνομά σου; Δεν διώξαμε δαιμόνια στο όνομά σου; Δεν κάναμε τόσα θαύματα στο όνομά σου;” Και τότε θα τους πω κι εγώ: “Ποτέ δεν σας ήξερα φύγετε μακριά μου, εσείς που αντιστρατεύεστε τον νόμο του Θεού”” (7:21-23).

Αναμφίβολα για πολλούς από τους παρόντες στη συνάντηση του Χριστού με τον εκατόνταρχο η δήλωση του Ιησού ήταν μια έκπληξη, καθώς για πολλούς ο εκατόνταρχος ήταν ένας άνθρωπος πέρα από τη χάρη του Θεού, ανίκανος να πιστέψει πραγματικά και οπωσδήποτε ακατάλληλος να συμμετάσχει στο **“τραπέζι της βασιλείας των ουρανών”**. Ο Χριστός με τη δήλωσή του βεβαιώνει πως η Βασιλεία του Θεού είναι ανοιχτή για όλους, υπό την προϋπόθεση ότι πιστεύουν στον Θεό, ο οποίος όμως είναι και ο μόνος που κρίνει την αυθεντικότητα της πίστης του καθένα.

M.K.

